

До г-н Гавалюгов,
Кмет на Община Ботевград

СТАНОВИЩЕ

От Нели Петкова, инженер-лесовъд, магистър ландшафтен архитект и одитор-еколог
за
представеното идейно решение за благоустрояване на бул. Цар Освободител и прилежащите
квартали на 13.05.2021 г.

Уважаеми г-н Гавалюгов,

Изразявам своята благодарност за поетата инициатива от Община Ботевград за благоустрояване на кварталите по бул. "Цар Освободител".

Във връзка с проведеното обществено обсъждане на 13 май 2021г., изпращам контактите си по-долу, като въпреки че свободното ми време е изключително ограничено, съм насреща да съдействам на Вашия екип с идеи и препоръки по отношение на зелените площи в град Ботевград. Ако проявявате интерес, моля да се свържете с мен.

От друга страна, съм сериозна в препоръката си, да се насочите към четвърти или пети курс ландшафтни архитекти, които да разработят конкретното пространство (или друго), като курсов, дипломен проект или конкурс. Разходът от финансова гледна точка, би бил изключително скромен, а в резултат ще получите високо стойностна разработка с включени всички етапи по проектиране и/или изграждане, който ще даде ясна представа на обществото, какво и как се планува, и съответно ще има възможност за обсъждане върху реалистично предложение. Ако имате нужда от съдействие по темата и връзка с преподаватели от Лесотехнически университет, съм насреща.

Забавих своето становище, за да споделя с Вас наскоро проведен уебинар от колеги ландшафтни архитекти, по проект на колегите от Фондация ЕкоОбщност на тема:
„Какво е зелена система и защо ни е необходима?“
Записът е достъпен тук и вярвам, че представената информация ще бъде полезна за Вас, за този или бъдещи проекти, в името на общественото здраве и интерес.

Също така, искам да подчертая, че спецификата на проектиране на зелени площи е в ресора на паркостроители, или т.н. магистри ландшафтна архитектура, а не архитекти. Много по-престижно за общината е да се насочи към специалисти- паркостроители, които са се обучавали 5 години. Обучение, което е изключително насочено към обеми, форми, естетика и функционалност. Изучаването на спецификите на растителността е ключова при разработката на зелените площи – характеристики, особености и свойства; дизайн и проектиране, чрез съобразяване с основните изисквания при композицията на алейната мрежа и растителността, в т.ч. обособяване на пространствата, кътове за отдих, водни обекти, детски площадки, паркинги, проектиране и прецеизиране на парковата мебел, геопластика, поливни системи, вертикално/покривно озеленяване, цветарство, както и изграждане и поддръжка на зелените площи. И не на последно

място, с грижа и внимание към биологичното разнообразие и екологичните стойности на територията. В конкретният случай, а и като цяло за нуждите на Община Ботевград, нуждата от ландшафтен архитект е препоръчителна.

Представената идейна разработка на конкретната територия, представлява огромна зелена площ, голям процент от белия дроб на града. Предвид сериозния процен дървесно-храстова растителност, моля, да вземете предвид всички възможни похвати при окачествяването на здравословното състояние на дървесната растителност. Включително, но не само, т.нар. обследване на високи възрастни дървета (чрез томография), както и да използвате услугите на специалисти арбористи, които да проектират и извършат качествено окастряне/намаляване на короните, където бъде преценено, че засенчването от короните на дърветата пречи на живущите под някаква форма, преди да се стига до крайни решения за премахване на дървесни екземпляри. Няпомням, че некачествено окастряне на едно дърво, го прави много по-опасно и допринася за влошаване на здравословното му състояние само за 5-6 години!

Изпращам контакти на арбористи, със завиден професионализъм, както в България, така и зад граница, които имат нужния опит и оборудване (Димитър Захариев - < и Максим Янев - >). Въпреки некоректното отношение на Община Ботевград по предишни съвместни проекти, за които все още очакват изпълнение на поетите финансови ангажименти, арбористите все пак изразиха готовност за работа с Общината, в името на зелената система на града.

Относно проекта, за по ефектен резултат, Ви предлагам, да заложите на решение, което е не само хоризонтално (алеи, кътове за отдих), но и вертикално (геопластика, растителност и др.). Съгласете се, че при липса на съществуваща растителност (която се налага много лесно в днешно време, дори чрез гугъл), проектирането на каквито и да е алеи, зони, детски площадки и т.н., е безмислено. Какво следва ако в идеята е заложена алея, зона за отдих или детска площадка, а реално там съществуват напр. 5-10 дървета (напр. разработената зона при аптека „Здраве“)? Отговор - следва сериозна промяна на идеята или премахване на растителност. И в двата случая, промяна ще има, а жителите ще видят резултата в следствие, без да могат да вземат отношение при вече изготвен проект. Примери и въпроси много, но стъпките в изготвяне на подобен проект са различни от следваните в предложението.

В допълнение, искам да подчертая, че проектирането и изграждането на детски площадки не е за подценяване, както в този район, така и в други части на града. Най-новите тенденции са в посока изграждане на детски площадки, които да развиват детското въображение, да изграждат уважение към природата, да възпитават, комбинация от множество елементи, които трябва да бъдат прецизно планирани и проектирани. Обикновенната комбинация от люлки, пързалки, удароплоглъщаща настилка и ограда е решение, но с ниска стойност. Помислете например за разполагане на тенис маси, маси за шах и дама или други спортове, които да развиват децата в различни посоки. Изисква се специално внимание относно:

- Създаване на плътни ивици от дървета и храсти за защита срещу прах, вятър, шум, но в същото време да не предизвикват застои на въздуха;
- Да няма пресичане на транзитни алеи в близост;
- Площта да има минимален брой входове;
- Да се предвидят отделни зони и съответно съоръжения за различни възрастови групи;
- Да се използва широка гама от растения, които да изпълняват не само декоративна функция, но да имат и обучителен характер и др.

Коментарите и препоръките описани тук, и тези, които споделих на общественото обсъждане, са изцяло гравивна критика, и не целят да обидят конкретни лица или институции, а да бъдат в полза на обществото и природата.

Оставам на Ваше разположение ако имате нужда от съдействие!

Гр. Ботевград
17.05.2021 г.

С уважение,
Нели Петкова

